

показва единствено липсата на реални сили правителството да се справи със заплахата от бунт. Всички разпити се провеждат на публични заседания, на които заловените не правят никакви разкрития. Според Ди Донато дори валията Сабри паша не крие своето неодобрение спрямо прибързаните действия на Мидхат паша при постановяване на смъртните присъди. Той присъства на разпитите, но формално, недоумявайки защо се разпитват хора, чиито смъртни присъди са предрешени.¹⁶ По време на процеса са издадени над 20 смъртни присъди, които са приведени в изпълнение в различни градове на вилаета - Русе, Габрово, Котел, Сливен, Казанлък, Стара Загора, Свищов, Търново. Грубите нарушения на закона и на съдебните процедури, отново скрити зад извънредните правомощия на Мидхат паша, предизвикват nelаскави коментари от страна на чуждите дипломати, което принуждава великият везир Али паша да забрани изпълнението на присъдите без одобрението им от Цариград.¹⁷ Фактът, че едва външният натиск принуждава правителството и представителите на реда и законността да спазват стриктно закона, е твърде показателен и разкрива огромната зависимост на съдебната система от държавната власт. На заседанието, проведено на 16 август 1868 г., са издадени четири смъртни присъди, а шестима от подсъдимите са осъдени на заточение. Присъдите са приведени в изпълнение едва след като Сабри паша, заел мястото на отстранения Мидхат паша, получава изрично нареждане от Портата. Според доклад на френския консул А. Шефер това последно, явно предварително режисирано, заседание продължава не повече от час, въпросите са напълно формални, а поведението на "генерал губернатора" издава страх от показанията на подсъдимите и най-вече страх от собствената си отговорност. Пруският консул М. Калиш, който благодарение на дългогодишния си престой в Русе има широки контакти, даващи му възможността да наблюдава отблизо действията на турския съд и да се сдобива със сведения от кухнята на местното правосъдие, прави най-точна характеристика на хода на съдебното производство. За него цялото съдебно дело е една "комедия", тъй като присъдите са определени още преди началото на разследването, липсва всякакъв стремеж да се разграничи вината на подбудителите и редовите участници, а смъртните наказания се изпълняват веднага, с цел да се сплши населението. Той изтъква и още един факт, който прави неприятно впечатление на всички чужди представители, повярвали в декларациите на турското правителство за европеизация на правосъдната система и за съществуване на религиозна толерантност - осъдените на смърт нямат право на духовна утеха и изминават последните си, най-трудни крачки без да бъдат придружени от свещеник.¹⁸

Обирът на хазната в Арабаконак, извършен на 22 септември 1872 г., е последван от един от най-големите политически процеси в империята. В първите дни след дръзката акция местните власти, макар и обезпокоени, не придават голямо значение на случилото се, смятайки че това е обикновено криминално деяние, зад което стоят група разбойници. Но показанията на първите арестувани, както и донесенията на тайните агенти на властта, доказват политическия характер на обира. Това разкритие е последвано от нови арести на видни комитетски дейци от Тетевен,